

יחסי תלמידים ובעלי-חיים

מפגשים מונחים בדגש על תוכניות הלימודים של מכון אדם וחיה, תשפ"ה

הינך מוזמן/ת למפגשי היכרות עם תוכניות לימודים עדכניות, חווייתיות ומעוררות סקרנות וחיבה. התוכניות מקוונות, נגישות וקלות לשימוש בידי נשות ואנשי חינוך במגוון תחומי הוראה, הדרכה וייעוץ חינוכי. המפגשים כוללים הנחיות תרגול והתמצאות בתוכניות, לצד העשרה בתכנים שאינם נכללים בתוכניות.

"גיליתי תוכנית רחבה ומגוונת העוסקת בשילוב תוכן לימודי ורגשי. אין תוכנית כזו לילדים באף מקום. תוך כדי הלמידה עלו נושאים רגשיים כמו הצקות, אובדן, אימוץ, חברות ועוד. גם תלמידים שבדרך-כלל ממעטים להשתתף היו פעילים מאוד ודיברו." (מיכל לסרי, ביה"ס רוממה ניגונים, חיפה)

חיות איתנו פותחה בידי מכון אדם וחיה ומט"ח (המרכז לטכנולוגיה חינוכית), ומאז 2022 היא תוכנית הלימודים המובילה בישראל בתחום ההוראה על רגשות בעלי-חיים – שילוב בין לימודי מדעים ולמידה חברתית-רגשית. התוכנית כוללת סדרות שיעורים המותאמות לשתי קבוצות גיל שונות: כיתות ב'-ג', וכיתות ד'-ה'. הן תוכננו עבור כיתות בית-ספר בשיעורי חינוך/כישורי חיים ובשיעורי מדעים. אופי הלמידה הרב-תחומי ואמצעי הלימוד הפתוחים לגלישה חופשית ללא עלות מאפשרים שימוש נוח בחיות איתנו גם בשיעורים אחרים ובמסגרות חינוך לא-פורמלי.

חוסן עם בעלי-חיים: למידה חברתית-רגשית על בעלי-חיים בדגש על פיתוח חוסן רגשי במצבי חירום בגילאי בית-הספר היסודי מיועדת לאוכלוסייה הכללית במצב חירום מתמשך, והיא מיועדת לצוותי חינוך, ייעוץ וטיפול.

לחיות בשלום עם סנוניות היא תוכנית חינוך סביבתי המתאימה למקצועות לימוד רבים ושונים: מדעים, כישורי חיים, יצירה ועוד. התוכנית ממוקדת בפתרון קונפליקט עם חיות בר בסביבה העירונית.

המפגשים המונחים יתקיימו בין 20:00-21:30. ההשתתפות חינם. מנחים: **גל חכים-אשר וד"ר אריאל צבל**, מכון אדם וחיה, בהשתתפות מרצים אורחים.

להרשמה

לוח המפגשים

יום ותאריך	תוכן המפגש, מרצים והרשמה
ג' 20.8.2024	מפגש חשיפה למיזם מסע לחיים משותפים ואימוץ עם תקווה: עבודה טיפולית וחינוכית בגישה הדדית – בהשתתפות כלבים. רותם תדמור-שדה (מכון אדם וחיה).
ב' 26.8.2024	חיות ולמידה חברתית-רגשית (SEL): איך נעורר בילדים אמפתיה כלפי בני-אדם ובעלי-חיים? איך נלמד אותם לנתח מצב מנקודות מבט שונות? גל חכים-אשר.
ב' 9.9.2024	היכרות כללית ותרגול חיות איתנו לכיתות ב'ה': מה צריך כדי לחיות טוב? גל-חכים-אשר.
ב' 23.9.2024	בעקבות חיות איתנו, ב'ה': מה מרגישות חיות? ואיך נביט דרך העיניים של אחרים? גל חכים-אשר.
ב' 8.10.2024	חוסן עם בעלי-חיים: שנה לטראומה, וניסיון הדרכה שנרכש בשטח. ד"ר נועם רודיך (פעמוני רוח); גל חכים-אשר.
ב' 28.10.2024	מדע רווחת בעלי-החיים בבית-הספר היסודי. ד"ר רועי מנדל-בריפר (אוני' קופנהאגן); רונית הלוי (מט"ח); ד"ר אריאל צבל.
ב' 11.11.2024	לקראת יום הסובלנות: סובלנות ביחסים בכלל ועם בעלי-חיים בפרט. עמית פרלסון (עלם); דרור בתי חינוד; ד"ר אריאל צבל.
ב' 25.11.2024	דו-קיום עם חיות בר במרחב העירוני: עבודה חינוכית-קהילתית על בעלי-חיים גדולים וקטנים (לחיות בשלום עם סנוניות). אביהוא שרוד (למען חיות הבר); ד"ר אריאל צבל.
ב' 9.12.2024	פעילות חינוכית בחוות הצלה. תום קורדובה ודני פודים (חוות טבע הקשר); ים שלמה (בשביל החיות – ניצנה); גל חכים-אשר.
ב' 23.12.2024	מפגש חשיפה והסבר על התחרות הארצית כרזות חיות (מיזם הסיכום של חיות איתנו ב'ג'): והתחרות הארצית חיה מצלמת (מיזם הסיכום של חיות איתנו ד'ה'). גל חכים-אשר.
ב' 13.1.2025	עבודה מדעית במסגרת מיזם קהילתי של דו-קיום עם בעלי-חיים (לחיות בשלום עם סנוניות). ד"ר אריאל צבל.
ב' 27.1.2025	כשנושא הצמחונות או הטבעונות עולה בכיתה. תום סיון; ד"ר אריאל צבל.
ב' 17.2.2025	שפת גוף, תקשורת לא-מילולית והסכמה מצד אחרים. סיון שפר (דיאלוג עם חיות); גל חכים-אשר.
ב' 31.3.2025	לקראת יום כדור הארץ – חיות איתנו, סביבה וקיימות: למה כדאי לכול להתחשב גם ב? ואיך נתחשב ברצונות שונים בבת אחת? רונן בר (סנטיאנט); ד"ר אריאל צבל.
ב' 21.4.2025	לקראת יום זכויות בעלי-החיים: ייעוץ וליווי לקראת הגשת התוצרים לתחרות הארצית, לשתי קבוצות הגיל של חיות איתנו. גל חכים-אשר.

מידע נוסף

נושאים מרכזיים

- תוכניות הלימודים העיקריות של מכון אדם וחיה
- דו-קיום עם בעלי-חיים חופשיים
- בעלי-חיים ולמידה חברתית-רגשית
- מזעור בעיות חינוכיות במפגש תלמידים עם חיות שבויות ובדיונים כיתתיים בנושא
- דו-קיום עם בעלי-חיים במסגרת ימים מיוחדים כגון יום כדור הארץ, יום הסובלנות ויום המשפחה
- פיתוח אמפתיה, כבוד, אחריות ויחסים הדדיים
- תקשורת לא-מילולית: אדם-אדם ואדם-חיה

מטרות

- התמצאות בתכני לימודים על בעלי-חיים
- התאמת תכני לימודים על בעלי-חיים למסגרות הקיימות בבית-הספר
- התמודדות עם קונפליקטים העולים בכיתה סביב מפגשים עם בעלי-חיים
- תמיכה ביוזמות הוראה אישיות שנועדו לעודד דו-קיום עם בעלי-חיים

קהל יעד

- מורות ומורים בבתי-ספר יסודיים (כיתות א'-ו')
- אנשי חינוך ממסגרות אחרות
- צוותי ייעוץ חינוכי וטיפול

פרטים טכניים

- 15 מפגשים מקוונים בני 90 דקות כל אחד (30 שעות אקדמיות)
- המפגשים יתקיימו בימי חול בערב (20:00-21:00)
- הרשמה והשתתפות במפגשים – ללא עלות
- בקשה לאישור לימודים לצורך צבירה לגמול השתלמות במסלול אישי – באחריות המשתתפת (התייעצו איתנו לפני הגשת הבקשה!)
- רכזים: גל-חכים אשר וד"ר אריאל צבל, מכון אדם וחיה
- התוכנית כוללת כ-9 מרצים אורחים ממסגרות שונות של חינוך, ייעוץ חינוכי, טיפול ומחקר. שינויים נקודתיים ברשימת המרצים האורחים עשויים לחול במהלך השנה. פרטים על המרצים:

- < **גל חכים-אשר** (מכון אדם וחיה; המכללה האקדמית לחינוך אורנים): פסיכולוגית חינוכית בעלת 15 שנות ניסיון. מאז 2014 מכהנת במשותף עם ענבר בראל כראשת התוכנית לטיפול רגשי בנוכחות בעלי-חיים בגישה הדדית, המכללה האקדמית לחינוך אורנים. [על התוכנית באורנים](#).
- < **ד"ר אריאל צבל** (מכון אדם וחיה; המכללה האקדמית לחינוך אורנים): פילוסוף והיסטוריון המתמחה ביחסי אדם-חיה. עבודתו העיונית משלבת בין שיטות ממדעי הרוח והחברה ובין ידע זואולוגי וטכנולוגי הקשור בחיות. מורה מוסמך בכיר לאמנות. 25 שנות ניסיון בחינוך ובהסברה בארגונים להגנה על בעלי-חיים. [אתר אישי](#).
- < **רותם תדמור-שדה** (מכון אדם וחיה): עובדת סוציאלית המתמחה בטיפול משפחתי, עובדת בתחנה לטיפול משפחתי בנשר. מטפלת בילדים ובמשפחות בנוכחות בעלי-חיים ורכזת פרקטיקום בתוכנית לטיפול בעזרת בעלי-חיים בגישה הדדית במכללה האקדמית לחינוך אורנים. פעילה למען בעלי-חיים.
- < **ד"ר נועם רוזיך** (פעמוני רוח): מטפלת רגשית מומחית בנוכחות בעלי-חיים וד"ר למדעי הרפואה. מייסדת עמותת פעמוני רוח (2016) – בית מחסה לבעלי-חיים, מרכז טיפולי באוכלוסיות קצה בגישה הדדית, ומרכז הכשרות לאנשי טיפול. מנהלת-שותפה של פורום אנשי טיפול בטרואמה מינית. [אתר פעמוני רוח](#).
- < **ד"ר רועי מנדל-בריפר** (המחלקה לרפואה וטרינרית ולמדעי בעלי-החיים, אוניברסיטת קופנהאגן): חוקר מדע רווחת בעלי-חיים עם הכשרה בפסיכולוגיה קוגניטיבית. בין מחקריו: שימוש במברשות על-ידי פרות במשקי חלב, רווחת בקר במרעה חופשי ורווחת כלבים. [אתר מקצועי](#).
- < **עמית פרלסון** (עלם; דרור בתי חינוך): יועץ חינוכי בעל כ-20 שנות ניסיון. מנהל מחוז צפון תחום קהילה בעמותת עלם. יועץ חינוכי בתיכון החברתי של רשת דרור בתי חינוך.
- < **אביהוא שרווד** (למען חיות הבר): מייסד (2018) ומנהל עמותת למען חיות הבר, העוסקת בחילוץ, בהצלה, בשיקום ובהשבה לטבע של חיות בר. מרכז העמותה נמצא במושב אלישמע, והוא פועל בשיתוף פעולה עם בית-החולים לחיות בר ובאישור רשות הטבע והגנים. [אתר למען חיות הבר](#).
- < **תום קורדובה** (טבע הקשר): עובדת סוציאלית, עבדה כרכזת חינוך בחוות ההצלה להתחיל מחדש. ייסדה עם אור חזקיהו (2021) את חוות טבע הקשר, הפועלת בשיתוף עם עיריית רמת-גן בשטח החווה החקלאית תלמי אברהם. החווה מצילה ומשקמת בעלי-חיים כגון "חיות משק", ומפעילה מערך חינוך שנתי לכיתות. [טבע הקשר בפייסבוק](#).
- < **דני פודים** (טבע הקשר): אשת חינוך מזה 30 שנה במסגרות לא-פורמליות. רכזת תחום החינוך בחוות טבע הקשר. עבדה כרכזת תחום החינוך בחוות החופש. [טבע הקשר בפייסבוק](#).
- < **ים שלמה** (בשביל החיות – ניצנה): מטפלת בנוכחות בעלי-חיים, עבדה כרכזת חינוך בעמותת באר-שבע אוהבת חיות. מנהלת (2023) מרחב החי בשביל החיות – בית חם לחיות ולאנשים, בכפר הנוער נווה מדבר – ניצנה. בחווה פועלות תוכניות חינוך לילדים בגילאים שונים וממגזרים שונים, ולבוגרים. [\(בשביל החיות בפייסבוק\)](#).
- < **תום סיון** (תום סיון סדנאות ללמידה משחקית): מורה ומדריכה ותיקה במגוון לכל הגילאים ובשלושה מגזרים. מלמדת מתמטיקה ומדעים, פילוסופיה של המוסר במדע הבדיוני, מלמדת צוותי הוראה, מדריכה סדנאות הורים ללמידה משחקית, מדריכת סיורי ליקוט צמחי מאכל ופעילה חברתית. [תום בפייסבוק](#).
- < **סיון שפר** (דיאלוג לחיים): מנכ"ל העמותה, שפועלת להקמת חוות הצלה לבעלי-חיים ומקום מרפא לבני-אדם במועצה האזורית אשכול. מטפלת בעזרת סוסים ומדריכת כלבנות טיפולית; מנחת הורים בגישה ההיקשורתית. לפני למעלה מעשור פיתחה עם שולי כליל "תפיסה דיאלוגית" בעבודה עם חיות. [דיאלוג לחיים בפייסבוק](#).
- < **רונן בר** (סנטיאנט): מייסד (2017) ומנהל סנטיאנט – ארגון העוסק במאבק למען בעלי-חיים. למד ביולוגיה ועיתונאות. עבד כעיתונאי חוקר בטלוויזיה (כלבוטק, חדשות 10 ועוד), ועוסק בהגנה על בעלי-חיים כ-18 שנים; עבד כתחקירן וכדובר בעמותת אנונימוס (כיום אנימלס). [אתר סנטיאנט](#); [רונן בפייסבוק](#).